

VESANNON KUNTA

Leikkikenttien ja lähiliikuntapaikkojen kuluttajaturvallisuuslain 920/2011 7 § mukai- nen turvallisuusasiakirja 2016

Tekninen lautakunta 2.5.2016, § 25

11.4.2016

Julkinen

VESANNOLLA OLEVIENTE LEIKKIKENTTIEN JA LÄHILIIKUNTAPAikkojen KULUTTAJATURVALLISUUSLAIN 920/2011 7 § MUKAINEN TURVALLISUUSASIAKIRJA

- 1 Yleistä
  - 1.1 Leikkikentät viheralueilla
  - 1.2 Leikkikentät päiväkotien pihalla
  - 1.3 leikkikentät koulun pihalla
2. Palvelun tarjoaja
3. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt ja varahenkilöt
4. Ennakoivat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset
5. Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi
6. Ohjeet erilaisia kohdan 4 mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten
7. Palvelun tarjoamisessa mukana olevien turvallisuusasioihin liittyvä perehdyttäminen ja kouluttaminen sekä mahdolliset pätevyys- ja koulutusvaatimukset
8. Palvelussa käytettävät tilat, rakenteet, välineet, reitit, eläimet, henkilösuojaimet ja muu tarpeisto sekä niitä ja niiden huoltoa koskevat vaatimukset
9. Palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhterajoitukset
10. Palvelun suurin mahdollinen turvallinen asiakasmäärä eri olosuhteissa sekä palveluun osallistuvien terveydentilaa, fyysistä kuntoa, kokemusta, koulutusta, kielitaitoa ja muita vastaavia seikkoja koskevat vaatimukset
11. Palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet
12. Miten erilaiset onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteet kirjataan ja miten näin kerättyä tietoa käytetään hyväksi turvallisuustoiminnan kehittämisessä
13. Menettely kuluttajaturvallisuuslain 8 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamisessa
14. Miten turvallisuusasiakirjaan- ja suunnitelmaan sisältyvät tiedot saadaan palvelun tarjoamisessa mukana olevien tietoon
15. Miten tietojenantoasetuksessa (Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista 613/2004) sädetyt tiedot annetaan palveluun osallistuville ja palvelun vaikutuspiirissä oleville
16. Liite 1 Leikkikentän onnettomuuden ilmoituslomake

11.4.2016

Julkinen

1 Yleistä

Leikkikentät ja leikkivälineet ovat kuluttajaturvallisuuslainsäädäntöönkuuluvia palveluita ja tavaroita, jonka mukaisesti niistä ei saa aiheutua vaaraa käyttäjille. Vastuu turvallisuudesta on leikkivälineiden valmistajalla, leikkikentän ylläpitäjällä ja omistajalla. Tämä asiakirja on tehty vaarojen tunnistamiseen ja riskien hallitsemiseen sekä niistä tiedottamiseen. asiakirjasta selviää leikkikenttien ja lähiliikuntapaikkojen sijainti, vastuuhenkilöt, riskien hallinta, tarkastukset, kunnossapito ja toiminta onnettomuustilanteissa.

1.1 Leikkikentät viheralueilla

Leikkipuisto	Koulutie 8	72300 Vesanto
--------------	------------	---------------

1.2 Leikkikentät päiväkotien pihoilla

Koulukeskus	Koulutie 16	72300 Vesanto
-------------	-------------	---------------

1.3 Leikkikentät koulujen pihoilla

Päiväkoti Esikko	Koulutie 16	72300 Vesanto
------------------	-------------	---------------

Ryhmäperhekoti Vesseli	Valokuja 1	72300 Vesanto
------------------------	------------	---------------

2 Palvelun tarjoaja

Vesannon kunta, Sonkarintie 2, 72300 Vesanto

3. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt ja varahenkilöt

Vesannon kunta, tekninen toimi, Sonkarintie 2, 72300 Vesanto

Leikkikenttien turvallisuuden ja ylläpidon vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja Juha Soininen 0500 675247, juha.soininen@vesanto.fi

Varalla työesimies Jouko Sahlberg 050 3879961, jouko.sahlberg@vesanto.fi

Koulujen rehtorit ja vastaavat lastentarhanopettajat sekä ryhmäperhepäiväkotien vastaavat vastaavat leikkikenttien käytön turvallisuudesta kun niitä käytetään heidän toimintansa koulu/hoitopäivän aikana.

Leikkikenttien käyttöönottotarkastukset, vuositarkastukset, toiminnalliset tarkastukset ja silmä määräiset tarkastukset tekee tekninen toimi.

4. Ennakoivat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

Vesannon kunta (palvelun tarjoaja) on vastuussa siitä, että leikkikenttä on turvallinen käyttäjille. Turvallisellakin leikkikentällä saattaa sattua onnettomuuksia ja ne ovat tyypillisesti erilaisia haavoja, putoamisia, juuttumisia tai törmäyksiä. Leikkivälineiden väärä käyttö voi myös käyttö voi myös johtaa onnettomuuteen. Lisäksi leikkikentän kunnostustyöt sekä lähistöllä olevat tiet saattavat aiheuttaa onnettomuuksia. Leikkikenttien kunnossapitotöiden yhteydessä on niiden käyttö kielletty.

5 Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi

Tietylainen riskitaso on hyväksyttävä leikkikentillä, jotta lasten leikkimisestä ei tehdä liian rajattua. Leikki on sattumanvaraista toimintaa ja sen tarkoitus on tarjota lapsille haasteita. Oikein suunniteltu, rakennettu, säännöllisesti tarkastettu ja huollettu leikkikenttä on kontrolloitu ympäristö, josta on vakavan vaaran aiheuttaja poistettu.

Suunniteltaessa leikkikenttää valitaan sijainti ja välineiden sijoittelu siten, että mahdollisimman vähän vaaroja muodostuu. Leikkikenttiä koskevia standardeja noudatetaan ja leikkivälineiden turva-alueista tehdään riittävän suuret. Leikkialuetta rajataan aidalla, jos lähistöllä on erityistä vaaraa aiheuttavia tekijöitä.

Rakentamisvaiheessa riskejä minimoidaan suunnitelmaa noudattamalla ja leikkivälineiden oikeaoppisella asentamisella. Lisäksi rakentamisen hyvä laatu parantaa leikkipaikkojen turvallisuutta ja vähentää riskejä.

Koulujen ja päivähoidon yksiköiden henkilökunta tarkkailevat alueella olevia laitteista ja ilmoittavat turvallisuuteen liittyvät puutteet leikkikenttien vastuuhenkilöille.

Tarkastukset leikkikentille tehdään säännöllisesti ja niissä huomioidaan riskejä aiheuttavat tekijät, jolla saadaan parannettua turvallisuutta. Tarkastusten perusteella tehdään tarvittavat huollot ja korjaukset, jolloin leikkikenttä ja sen välineet mahdollistavat jatkuvasti turvalliset leikkiolosuhteet.

Tarkastusten, huoltojen ja onnettomuuksien dokumentoinnilla pystytään tunnistamaan riskejä aiheuttavia tekijöitä ja puuttumaan niihin sekä osaltaan parantamaan leikkikenttien turvallisuutta.

6. Ohjeet erilaisia kohdan 4 mukaisesti ennakoituja onnettomuus- vaara- ja vahinkotilanteita varten

Onnettomuustilanteita varten leikkikentillä ja lähiliikuntapaikoilla on opastetaulu (liite 1), josta löytyy ohjeet avun hälyttämisestä varten. Opastetaulu sisältää paikan nimen, ylläpitäjän yhteystiedot sekä hätänumeron. Käyttäjien toivotaan ilmoittavan ylläpitäjälle mahdollisista turvallisuuspuutteista, jolloin saadaan vaaranpaikat poistettua nopeasti.

11.4.2016

Julkinen

Ohjeet onnettomuuden varalle

1. Arvioi onnettomuuden vakavuus ja hälytä tarvittaessa apua.
2. Leikkikenttien vastuuhenkilöt ja tarkastuksien suorittajat perehtyvät mahdollisimman pian onnettomuuden vakavuuteen sekä syyhyn. Jos on aiheutunut hengen tai vakava vaara, niin leikkiväline asetetaan välittömästi käyttökieltoon. Väline eristetään esim. lip-pusiimalla ja varustetaan kyltillä "onnettomuuden takia käyttökiellossa" Jos lievä onnet-tomuus tai leikkiväline ei ole syynä onnettomuuteen niin välinettä ei laiteta käyttökiel-toon.
3. Leikkikenttien vastuuhenkilö ja tarkastuksien suorittajat pitävät paikan päällä palaverin, jossa päätetään välineelle tehtävistä toimenpiteistä. Vastuuhenkilö tai käyttäjä laatii il-moituslomakkeen liite 1. Ilmoituslomakkeen voi toimittaa osoitteeseen Vesannon kunta, tekninen toimi, Sonkarintie 2, 72300 Vesanto tai juha.soininen@vesanto.fi
4. Vakavasta onnettomuudesta leikkikenttien vastuuhenkilö tiedottaa kunnan viranomaista (ympäristöterveystarkastaja) ilmoituslomakkeella liite 1.

7. Palvelun tarjoamissa mukana olevien turvallisuusasioihin liittyvä perehdyttäminen ja kouluttaminen sekä mahdolliset pätevyys- ja koulutusvaatimukset

Turvallisuusasiakirja tulee käydä läpi leikkipaikkoja käyttävien työntekijöiden kanssa. Uudet työntekijät perehdytetään asiakirjan sisältöön ja asiakirja liitetään työpisteen perehdyttämis-aineistoon.

Rakentamiseen, huoltoon ja tarkastuksiin osallistuvat teknisen toimen työntekijät perehdyte-tään asiakirjaan sekä kertaavat sisällön säännöllisesti. Työntekijät koulutetaan turvallisuuden vaatimalle osaamistasolle rakentamiseen ja tarkastamiseen.

8. Palvelussa käytettävät tilat, rakenteet, välineet, reitti, eläimet, henkilönsuojaimet ja muu tarpeisto sekä niitä ja niiden huoltoa koskevat vaatimukset

Leikkikentillä käytetään pääasiassa tehdasvalmisteisia leikkivälineitä ja niihin liittyviä tiloja ja rakenteita. leikkikenttäalueet rajataan omaksi toiminta-alueeksi aidalla ja alueen sisällä on koirien ulkoiluttaminen sekä ajoneuvolla ajo kielletty.

Uudelle leikkikentälle tehdään **käyttöönottotarkastus** ja käyttöönoton jälkeen tehdään kol-men taseisia tarkastuksia: **silmämääräinen tarkastus, toiminnallinen tarkastus ja vuo-sitarkastus**. Tarkastuksissa on oleellista havaita mahdolliset puutteet ja viat sekä niistä tehdään riskiarvioinnin perusteella korjaamisen aikataulut.

Käyttöönottotarkastus tehdään ennen käyttöönottoa. Välineet tarkastetaan yksityiskohtai-sesti ja mahdollisiin asennusvirheisiin puututaan. Jos havaitaan puutteita, ne korjataan en-nen käyttöönottoa. Samalla uusi leikkikenttä otetaan tarkastustoiminnan ja ylläpidon piiriin.

11.4.2016

Julkinen

Silmämäärinen tarkastus tehdään noin viikon välein teknisen toimen toimesta. Tarkastuksessa havaitaan ja mahdollisuuksien mukaan korjataan vaaratekijät, jotka johtuvat ilkkivalasta, normaalista käytöstä tai sääolosuhteista. Tarkastetaan myös huoltoväylien kulkukelpoisuus.

Toiminnallisessa tarkastuksessa noin kolmen kuukauden välein tai leikkivälineen valmistajan ohjeiden mukaisesti tehdään yksityiskohtaisempi, jossa tarkastetaan välineiden toiminta ja eheys. Erityinen huomio kiinnitetään kiinteästi asennettuihin osiin ja kulumisesta aiheutuviin vikoihin.

Vuositarkastus tehdään kerran vuodessa välineiden, perustusten ja pintojen turvallisuuden kokonaistason selvittämiseksi. Vuositarkastus on ennakoiva tarkastus tulevista toimenpiteistä. Siinä arvioidaan välineiden kestävyys vuodeksi eteenpäin keskimääräisellä käyttöasteella ja siinä ennakoitaan tulevat korjaustoimenpiteet.

Huolto sisältyy em. silmämääräisiin, toiminnallisiin ja vuosittaisiin tarkastuksiin

- porttien ja aitojen kunto sekä lukitus
- alueen valaistuksen kunto
- alueen puut (lahovauriot) ja pensaat (piikkipensaat, myrkylliset kasvit)
- irtokivet, laudan pätkät, kepit ja muu irtotavara poistetaan leikkipaikalta
- erityinen huomio lasinsiruihin ja muihin vaarallisiin roskeisiin (tupakan tumpit)
- eläinjätökset siivotaan pois
- irtokalusteet siirretään niille varatuille paikalle
- keinujen, liukumäen alapään ja karusellin ympäristön montut täytetään
- ruuvien kiristäminen ja ulkonevien naulojen sisään lyöminen
- puuttuvien muovitulppien asentaminen
- keinujen vaihto, korkeuden säätö, ketjujen katkaisu ja kuluneiden sakkeleiden vaihto
- turva-alustojen harjaus ja turvahiekan tasoittaminen (tarvittaessa lisäys)
- sadevesikaivojen tarkastus ja tyhjennyksen tilaus tarvittaessa

Korjaukset pyritään tekemään heti tarkastusten yhteydessä ja käyttäjien ilmoitusten jälkeen

Kaikki tarkastus-, huolto- ja korjaustoimenpiteet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Paikan päällä kirjataan valvontaviikkoon tiedot tapahtumasta. Dokumentoinnin avulla pystytään tunnistamaan riskejä aiheuttavia tekijöitä ja puuttumaan niihin sekä parantamaan leikkikenttien turvallisuutta.

Vertailemalla eri leikkikenttien tapahtumia voidaan löytää myös yhteisiä riskitekijöitä ja toisaalta ennakoita eri välineiden huoltotarpeita.

9

Palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhterajoitukset

Leikkikentillä ei ole talvikunnossapitoa. Talviaikana ei pystytä takaamaan kaikilta osin turvallisuutta leikkialueilla. Esimerkiksi putoamisalustojen jäätyminen tuo turvallisuusriskin.

Koulujen rehtorien ja vastaavien lastentarhanopettajien sekä ryhmäperhepäiväkotien vastaavien on talviaikana arvioitava leikkivälineiden käyttömahdollisuudet ja tarvittaessa rajoitettava käyttöä.

11.4.2016

Julkinen

- 10 Palvelun suurin mahdollinen turvallinen asiakasmäärä eri olosuhteissa sekä palveluun osallistuvien terveydentilaa fyysistä kuntoa, kokemusta, koulutusta, kielitaitoa ja muita vastaavia seikkoja koskevat vaatimukset**
- Leikkikenttien asiakasmääriä ei ole rajoitettu. Palveluun osallistuville käyttäjille ei aseteta mitään erityisiä vaatimuksia, vaan leikkikenttiä käytetään itsenäisesti ja oman tason mukaisesti.
- 11 Palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet**
- Leikkikenttäpalvelut eivät aiheuta turvallisuusriskejä vaikutuspiirissä oleville katsojille, sivulaisille, ohikulkijoille jne.
- 12 Miten erilaiset onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteet kirjataan ja miten näin kerättyä tietoa käytetään hyväksi turvallisuustoiminnan kehittämisessä**
- Kohdan 6 mukaisesti käyttäjä tai leikkikenttien vastuhenkilö laatii jokaisesta onnettomuudesta ilmoituslomakkeen liite 1. Vakavasta onnettomuudesta leikkikenttien vastuhenkilö tiedottaa kunnan valvontaviranomaista (ympäristöterveystarkastaja) ilmoituslomakkeella 1.
- Dokumentointi on turvallisuuden kehittämisen työkalu ja sen säännöllisellä seurannalla pystytään tunnistamaan riskejä aiheuttavia tekijöitä ja puuttumaan niihin sekä parantamaan leikkikenttien turvallisuutta. Vertailemalla eri leikkikenttien tapahtumia voidaan löytää myös yhteisiä riskitekijöitä sekä tarkastuskertomuksien perusteella ennakoida eri välineiden huoltotarpeita.
- 13 Menettely kuluttajaturvallisuuslain 8 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseksi**
- Vakavasta onnettomuudesta leikkikenttien vastuhenkilö tiedottaa kunnan valvontaviranomaista (ympäristöterveystarkastaja) ilmoituslomakkeella 1. Yhteisissä palaverissa keskustellaan tapahtuneista onnettomuuksista ja kehitetään leikkipaikkojen turvallisuutta.
- Vakavista onnettomuuksista tiedotetaan myös leikkivälinevalmistajalle. Jos leikkivälineessä havaitaan turvallisuuspuute, siitä tiedotetaan valmistajalle sekä selvitetään onko muilla leikkikentillä vastaavia välineitä. Väline(et) poistetaan käytöstä tai tehdään tarvittavat korjaukset.
- 14 Miten turvallisuusasiakirjaan ja –suunnitelmaan sisältyvät tiedot saadaan palvelun tarjoamisessa mukana olevien tietoon**
- Tämä asiakirja jaetaan kaikkien leikkikenttien kunnossapidossa toimiville henkilöille ja leikkikenttiä käyttäville opettajille, ohjaajille sekä kunnan valvontaviranomaiselle.

11.4.2016

Julkinen

15

Miten tietojenantoasetuksessa (Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista 613/2004) säädetyt tiedot annetaan palveluun osallistuville ja palvelun vaikutuspiirissä oleville

Tämä asiakirja laitetaan Vesannon kunnan kotisivuille kaikkien luettavaksi.

Onnettomuustilanteita varten leikkikentillä on opastetaulu, josta löytyy ohjeet avun hälyttämisestä varten ja ylläpitäjän yhteystiedot.

Jos leikkivälineen käyttö edellyttää ohjetta, asetetaan välineen viereen opastekyltti.

11.4.2016

Julkinen

16 Liite 1 Leikkikentän onnettomuuden ilmoituslomake

Täytä lomake heti onnettomuuden jälkeen ja palauta se täytettynä:
Vesannon kunta, tekninen toimi, Sonkarintie 2, 72300 Vesanto
tai sähköpostilla juha.soininen@vesanto.fi

Onnettomuuden tai läheltä piti tilanteen tapahtumapaikka

Päivämäärä ja klo

Loukkaantuneen henkilötiedot

Nimi

Osoite

Syntymävuosi

Vaatetus tapahtumahetkellä (myös jalkineet)

Tiedot tapahtumasta

Minkälaisessa toiminnassa / missä leikkivälineessä tilanne tapahtui

Tapahtuman kuvaus (yksityiskohtainen, miten tapahtui)

Sääolosuhteet

Tapahtuman syy

Lisätietoja

Tapahtumasta on otettu yhteyttä:

- Poliisi
 Pelastuslaitos
 Leikkikenttien vastuhenkilö
 Vakuutusyhtiö
 Kunnanvalvontaviranomainen

PVM, nimi, nimen selvennyt ja puhelinnumero